

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ПАТОМОРФОЛОГІЯ СЬОГОДЕННЯ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

Міжнародної наукової конференції присвяченої 125-річчю
з часу заснування Національного університету біоресурсів
і природокористування України

28 – 29 ВЕРЕСНЯ

КИЇВ – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE AND
ENVIRONMENTAL SCIENCES**

PATHOMORPHOLOGY TODAY
THESES OF REPORTS

**of the International scientific conference dedicated to the 125th
anniversary of the creation of the National University of Life
and Environmental Sciences of Ukraine**

September 28-29

KYIV - 2023

Патоморфологія сьогодення. Збірник тез Міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю з часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України, Київ, 28–29 вересня 2023 року. – К., 2023. – 70 с.

Збірник тез укладено за матеріалами Міжнародної наукової конференції, «Патоморфологія сьогодення», присвяченої 125-річчю з часу заснування Національного університету біоресурсів і природокористування України. Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів та практичних фахівців.

Редакційна колегія: *Мельник О.П.*, д-р вет. наук, проф. (голова); *Борисевич Б.В.* д-р вет. наук, проф. (заступник голови); **члени редколегії:** *Дзіміра Станіслав* д-р вет наук, професор (Польща); *Яя Доло* PhD вет. наук (Малі); *Дембровський Павел* PhD біол. наук (Польща); *Атавална Джозеф* PhD вет. наук (Гана); *Гаркуша С.Є.* к.вет. наук, доц.; *Єнчу В.З.* д-р. вет-мед. наук, професор (Молдова); *Іллек Йозеф* д-р вет. наук, проф. (Чехія); *Кемпістий Бартош* д-р мед. наук, проф. (Польща); *Колич Н.Б.* к. вет. наук доц.; *Лісова В.В.* к. вет. наук доц.; *Омеляненко М.М.* к. вет. наук. доц.; *Пшондка Пшемислав* д-р вет. наук (Польща); *Сердюков Я.К.* к. вет. наук, доц.; *Соколовска Юстина* д-р вет. наук (Польща); *Спатару Міхаела-Клаудія* д-р вет. наук, проф. (Румунія), *Солкан Георгій* д-р вет. наук, проф. (Румунія).

Тези подано в авторській редакції. За точність і достовірність викладеного матеріалу, правильне цитування джерел, посилання на них та інші відомості несуть відповідальність автори тез. Передруковувати опубліковані в збірнику наукові матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

Ложкіна О.В., Чечет О.М., Мазуркевич Т.А., Купневська М.В., Марчук О.Т., Павлунько В.Г., Литвиненко С.М. Визначення фальсифікації готових м'ясних виробів та напівфабрикатів із застосуванням мікроструктурного аналізу	33
Мазуркевич Т.А. Мікроструктура м'яса різних ступенів свіжості	35
Мельник О.О. Біоморфологія плечового суглоба хрящових риб	36
Новак В.П., Ільніцький М.Г., Бевз О.С., Мельниченко А.П. Ремоделінг періостального мозоля у птахів в експерименті	37
Омелянко М.М., Гаркуша С.Є. патоморфологічні зміни в кишечнику свиней за ілеїту	39
Омелянко М.М., Гаркуша С.Є. Патоморфологічні зміни у курчат за колісептицемії	40
Пачевська А.В., Bialoszyska M.M. Профілактика фіброзу легень, викликаного амідароном в експерименті ..	42
Полупан І.М., Радзиховський М.Л., Дишкант О.В. Особливості діагностики сказу	44
Святний І.В. Біоморфологія скелета тазових кінцівок свійської свині <i>Sus scrofa var. domestica</i> у постнатальному періоді онтогенезу в умовах промислового виробництва	45
Сокольський В.П. Морфофункціональна характеристика артерій тазової кінцівки курчат-бройлерів за інтенсивної технології вирощування	46
Стегней Ж.Г. Мікроструктура розмороженого м'яса свиней, замороженого за температури мінус 20°C	48
Стегней М.М. Випадок галуження черевної та краніальної брижової артерій у великої рогатої худоби	49
Усенко С.І. Деякі особливості мікроструктури в'яленого і сушеного м'яса риби	50
Шавурська М.А. Актуальність досліджень біоморфології скелетних та м'язових структур передпліччя та кистідеяких представників класу птахів	52
Шкундя Д.Ю., Сердюков Я.К. Посмертні мікроскопічні зміни у селезінці та лімфатичних вузлах в kota свійського як критерій встановлення давності настання смерті	51
Яценко І.В. Правила судово-ветеринарної експертизи трупів тварин як регуляторний елемент танатологічних процедур	54

Матеріалом для досліджень слугували тазові кінцівки свиней, загиблих і вибракуваних, які біли забиті на бійні. Надалі тазові кінцівки звичайними анатомічними методами очищались від м'яких тканин, а потім проводилась морфометрія кісток.

Результати досліджень. Аналіз остеологічних показників свідчить, що після 28-денного віку поросят, кістки почали рости і розвиватися швидше, ніж під час підсисного періоду. А у віці від 56 до 84 днів від народження свині демонструють посилений ріст живої ваги, при цьому ріст і розвиток кісток сповільнюються, що може вказувати на початок формування проблем з опорно руховим апаратом. За показниками довжини кісток та їх середнім діаметром суттєвої різниці у різновікових груп тварин не виявлено.

МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АРТЕРІЙ ТАЗОВОЇ КІНЦІВКИ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ ЗА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ.

СОКОЛЬСЬКИЙ В.П., к. вет. наук

*Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,
Україна*

В Україні ринок продукції птахівництва є найбільшим ринком м'яса і восьмим найбільшим експортером м'яса птиці у світі, з часткою у 2,2% світової торгівлі курятиною. З російським вторгненням українські птахівничі компанії понесли великі збитки через прямі атаки на активи та склади птахівництва. Війна та окупація наших територій вплинули на структуру галузі. В Чернігівській, Сумській, Херсонській, Донецькій, Запорізькій, Харківській, Луганській областях було не лише втрачено низку господарств, а й скорочено потужності тих, що лишились. Крім філії «Чорнобаївська» ПрАТ «Агрохолдинг «Авангард»», яка була одним із найбільших виробників яєць в Україні й на якій загинуло близько 4 млн голів курей-несучок, припинили діяльність або лишились на окупованих територіях низка потужних виробників. За експертними даними було втрачено близько 20% промислового потенціалу.

Проте, вже починаючи з другого півріччя 2022 року, виробники почали поступово відновлювати поголів'я, імпортувати батьківське поголів'я й оновлювати вікову птицю. І незважаючи на жорстку конкуренцію з імпортною продукцією, в нинішніх економічних умовах, птахівництво в Україні набуває значних темпів розвитку. Проте, варто пам'ятати, що ведення ефективної підприємницької діяльності можливе лише за чіткого дотримання технологічних вимог з урахуванням біологічних особливостей кожного виду птиці. Це обумовлюється інтенсивним обміном речовин, скоростиглістю, великою плідністю та

іншими якостями, що забезпечують відносно короткий виробничий цикл. Інтенсивні технології вирощування свійської птиці, призводять до змін структури і функції органів і систем, що досить часто призводить до погіршення стану здоров'я, а отже і зниження продуктивності. В зв'язку з цим у комплексі задач, що стоять перед біологічною наукою, важливе місце займає виявлення закономірностей індивідуального розвитку організму, без знання яких неможливо підвищити продуктивність та вдосконалювати корисні біологічні властивості сільськогосподарської птиці.

Незважаючи на значні досягнення сучасної морфології, досі залишається невирішеним ряд проблем, що стосуються внутрішньоорганного розгалуження судин в області тазової кінцівки птиці. У підручниках з анатомії птиці приділяється увага порівняно великим магістральним судинам, проте судинне русло описане без достатнього зв'язку з їх будовою і функцією. Для правильного розуміння будови та функції судинного русла та особливо його морфофункціональної характеристики необхідно детально досліджувати взаємозв'язок між кровоносними судинами та органами.

Зважаючи на означене, метою нашого дослідження було вивчення артеріального русла локомоторного апарата курчат-бройлерів.

Матеріалом досліджень слугували курчата-бройлери, взяті з пташника НВЦ БНАУ одно- тридцяти- та шестидесяти- денного віку.

Об'єктом дослідження були магістральні артерії стегової ділянки (сіднича артерія), гомілки – (передня та задня великогомілкові) та цівки - (дорсальна артерія цівки).

При дослідженні використовували морфологічні, анатомічні, гістологічні, рентгенологічні та морфометричні методи дослідження.

В результаті проведених нами виявлено, що артерії тазової кінцівки мають мускульний тип будови. Хід і галуження артерій, а також кількість бічних гілок, які від них відходять протягом постнатального онтогенезу не змінювались. Проте, діаметр просвіту та довжина артерій змінюються пропорційно довжині кінцівки. Також змінюються густота судин, щільність судинних сіток, особливо в ділянці гомілки і стопи.

У 60-денному віці, артерії стають більш звивисті, місцями спостерігаються малосудинні зони, стінки їх відносно потовщуються, а діаметри просвіту зменшуються, збільшується субендотеліальний шар. В артеріях ділянки гомілки і стопи відбувається часткове розрихлення ендотеліальних клітин інтими, в мускульній оболонці спостерігається осередкова колагенізація, гіпоеластоз, осередковане скупчення міоцитів.

Отже, з віком, з інтенсивним наростанням маси тіла курчат-бройлерів частково порушується структура, відповідно і функція артеріального русла тазових кінцівок, що призводить до порушень обмінних процесів, простежується хромота, намини, викривлення скелету